

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. II. Solvuntur Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](#)

rale credibilitatis, probabiliter non debent per se esse supernaturales. ita Lugo *de fide disp. 9. sec. 5.* Platelius, Salas, contra alios etiam magnos autores. Prob. conclusio potissimum negativè; quia non est ratio, vel necessitas, ob quam ex apprehensiones debeat esse supernaturales; si enim esset aliqua necessitas, tunc ideo; quia debentur concurrere ad judicium supernaturale: haec nulla est: ergo. prob. mi. potest aliquid naturale elevari ad influendum in aliquid supernaturale, *ex n. 684.* ergo etiam apprehensiones naturales possunt influere in judicium supernaturale.

Confir. Cum saepe ultima apprehensio sit complexa, vel ob aliam rationem presupponat alias apprehensiones priores, quae præviè disponant ad istam ultimam, tunc, si ista juxta adversarios deberet esse supernaturalis, deberent etiam plurima prævia esse supernaturales, quod gratis dicitur. Nec dicas, illas esse tantum causas, vel dispositiones remotas; et si enim sunt causæ, vel dispositiones remotæ ad actum fidei, non sunt dispositiones, vel causæ remotæ, sed proximæ ad apprehensionem præviam, juxta adversarios supernaturalem: adeoque deberent etiam esse supernaturales; siquidem, ut ipsi volunt, apprehensio naturalis non possit concurrere ad actum supernaturale.

687. Nota hic 1. Conclusio nostra procedit in casu, quo apprehensio non sufficienter illustreret ad piam affectionem, ut diximus esse communiorum *n. 487.* si enim quis oppositum supponeret, tunc apprehensio illa, proximè dirigens ad piam affectionem, deberet esse supernaturalis, ex omnibus illis rationibus, quibus à *n. 685.* probatum est, judicium ultimum practicum debere esse supernaturale. Nota 2. Conclusio procedit de apprehensionibus, præcedentibus immediate judicium credibilitatis, non vero de præcedentibus ipsum actum fidei, de quibus major esset difficultas.

Lugo *cit. disp. 9. de fide sec. 5. n. 84.* ait, etiam apprehensiones, immediate præcedentes actum fidei, non debere necessariò esse supernaturales. Ego disjunctivè dico: si non est specialis efficax ratio, pro apprehensionibus his secundis, & earum supernaturalitate, etiam istæ non erunt necessariò supernaturales: si sit talis ratio, concedo, eas fore supernaturales: & fors aliqua ratio esse posset ista. Apprehensiones præviae ad fidem debent representare testimonium DEI, propter se ipsum dignum altissimo assensu: atqui taliter non possunt testimonium DEI representare apprehensiones tantum naturales: ergo. ma. videtur clara; quia actus fidei debet ita tendere, seu ita amplecti testimonium DEI. mi. etiam videtur difficulter posse negari; quia testimonium ut dignum altissimo, & supernaturale assensu fidei, non videtur posse representari per apprehensiones tantum naturales.

Nec dicas, testimonium DEI, ut dignum altissimo assensu, posse representari à judicio credibilitatis; nam non videtur posse testi-

monium DEI ita representari à judicio prævio credibilitatis; alias hoc judicium esset assensus propter testimonium DEI, & consequenter jam esset actus fidei. Sed fors huic difficultati responderi posset, dicendo, posse quidem à judicio credibilitatis ita representari testimonium DEI, sed tantum ut objectum materiale: qua ratione illud judicium non erit actus fidei; quia non affirmat, adesse testimonium DEI; quia DEUS dicit, illud adesse: sed quia dantur alia motiva credibilitatis, quæ motiva non sufficiunt ad actum fidei. Sed quidquid de hoc sit, nolim de eo fusius disputare; unde inhæreo modo datae responsioni disjunctivæ.

688. Dico 6. Pia affectio est supernaturalis quoad substantiam, ita communissima. Hanc conclusionem supposui *n. 526.* nunc probo 1. ex Apostolo *ad Philipp. 2. v. 13.* dicente: *DEUS est enim, qui operatur in vobis, & velle, & perficere, pro bona voluntate.* 2. ex Araucano II. quod can. 5. ita definit: *Siquis, sicut augmentum, ita etiam initium fidei, ipsum credibilitatis affectum .... non per gratiae donum, id est, per inspirationem Spiritus S. corrigentem voluntatem nostram ab infidelitate ad fidem .... naturaliter nobis inesse dicit, Apostolicis dogmatibus adversarius approbatur.* Confir. 1. Ad istam piam voluntatem, seu piam affectionem voluntatis, requiritur gratia præveniens, & adjuvans, ut docet Tridentinum *sess. 6. c. 6.* ubi dicit, quod ex citati Divinâ gratiâ, & adjuti, fidem ex auditu concipientes, liberè moventur in DEUM, credentes: hoc est, liberum motum piaæ affectionis elicunt: ergo pia affectio est supernaturalis; quia superat vires nostras naturales, & exigit adjutorium gratiæ Divinæ. Confir. 2. ratione. Fides est meritoria, saltem de congruo: omne autem meritum fundatur in volitione libera supernaturali: ergo etiam pia affectio, in qua fundatur meritum fidei, est volitio libera supernaturalis. Plura vide apud Lugo *de fide disp. 10. sec. 3.*

ARTICULUS II.

Solvuntur Objectiones.

689. O B. 1. contra 2. conclusionem. S. Augustinus *in exposito quarundam proposito epist. ad Roman. proposit. 61.* ait: *Nostrum enim est credere, & velle: illius autem DEI dare credentibus, & voluntibus, facultatem bene operandi:* ergo actus volendi credere, itemque ipse actus fidei est noster, seu naturalis nobis. Confir. 1. ex S. Thoma 2. 2. q. 171. a. 2. ad 3. dicente. *Alio modo est aliiquid supra naturam, quantum ad modum actus, non autem quantum ad substantiam ipsius, sicut diligere DEUM, & cognoscere eum in speculo creaturarum:* ergo actus fidei est quidem quoad modum, non autem quoad substantiam supernaturalis. Confir. 2. S. Doctor ibidem ait, *non dari donum* B b 2 gra.

gratiae habituale ad ea, quae sunt supernaturalia quoad substantiam: ergo, vel pia affectio, & etiam actus fidei, non sunt supernaturales, vel non dantur pro iis eliciendis habitus supernaturales. Resp. neg. conf. S. Augustinus *l. 1. retract. c. 23.* dictum illud retractat, & fidem numerat inter DEI dona, ac addit: *Utrumque ergo (hoc est, credere, & operari salutariter) nostrum est, propter arbitrium voluntatis, & utrumque tamen datum est per Spiritum fidei, & charitatis.... utrumque ipsis DEI est; quia ipse preparat voluntatem, & utrumque nostrum; quia non fit, nisi volentibus nobis.*

Ad 1. confir. neg. suppositum. cons. Angelicus ibi terminum *supernaturale* accipit in alia significacione: scilicet, per supernaturalē quoad substantiam intelligit actiones miraculosa, & extraordinaria, quas viri Sancti s̄epius, non tamen habitualiter potuerunt operari, & quibus nec genericē similes possunt naturaliter produci: quales e.g. sunt resuscitationes mortuorum, prophetiae &c. alias autem actiones vocavit supernaturales, tantum quoad modum; quia saltem genericē aliquo modo similes possumus producere viribus naturae, e.g. aliquem saltem amorem DEI. Ad 2. confir. neg. cons. quia S. Doctor tantum negat, Sanctis fuisse concessum habituale donum supernaturalium quoad substantiam, prout hunc terminum ibi sumit, scilicet pro miraculis, & prodigiis extraordinariis &c.

690. Ob. 2. Tridentinum, & Arausidianum, non negant, posse naturaliter elicere fidem: sed tantum negant, posse elicere fidem, *sicut oportet*: ergo potest quidem naturaliter elicere actus fidei quoad substantiam, sed non quoad modum. Confir. 1. Si actus fidei, & charitatis, non possent esse naturales, posset quis scire, se esse in statu gratiae; quia potest quis scire, se eliciisse actum charitatis: hoc est fallum: ergo. Confir. 2. Rationale, & irrationale, est idem animal quoad substantiam: ergo etiam fides naturalis, & supernaturalis. Resp. neg. cons. Illud *sicut oportet* significat talem fidem, quae disponat ad gratiam, vel justificationem: hæc autem fides quoad substantiam intrinsecè differt ab alia, quam elicit hereticus, dum elicit actum fidei naturalis de eodem objecto materiali. An autem possit actus fidei naturalis elicere propter idem prorsus objectum formale, disputant Theologi, nec Concilium voluit hanc litteram decidere; unde ad praescindenda dubia dixit: *sicut oportet*. Ad 1. confir. neg. ma. nemo enim scit, an actum supernaturalis, *sicut oportet*, an tantum actum naturale elicuerit; & hoc nemo scit; vel quia nemo scit, se egisse ex vero amore DEI super omnia, vel saltem, quia nemo scit, se egisse cum omnibus requisitis ad actum supernum; neque enim dicimus, non posse elicere illum amorem DEI naturalem: imò oppositum defendimus tract. de gratia n. 95. Et idem dicendum de actu fidei, si possibili-

lis sit revelatio DEI naturalis, de quo vide dicta n. 142. Ad 2. confir. neg. ant. licet enim rationale, & irrationale, genericē convenient, tamen utique substantialiter, seu essentialiter differunt.

691. Ob. 3. contra 3. conclusionem. Species, & habitus, debent esse ejusdem ordinis; nam ex utroque constitutur principium complectum actus: sed habitus fidei est supernaturalis: ergo etiam species debent esse supernaturales. Confir. 1. Habitus scientiae infusionis in Christo exigebat quoque species supernaturales: ergo etiam habitus fidei eas exigit. Confir. 2. Ad conclusionem supernaturalem requiruntur etiam præmissæ supernaturales: ergo etiam ad judicium supernaturale requiruntur species supernaturales; cum sit par ratio. Resp. neg. ma. universaliter sumptam; nam, sicut objectum non debet esse semper ejusdem ordinis cum habitu, vel potentia (ut patet in anima rationali spirituali, & naturali, cognoscente materialia, & supernaturalia) ita nec species vicaria objecti.

Quod autem anima ad producendas cognitiones spirituales indiget prius speciebus spiritualibus, non est ratio, quod species debeant esse ejusdem ordinis cum anima: nec quod species phantastica ratione materialitatis non possint concurrere (alias species materiales phantasticae neque possent concurrere cum anima, ad producendam speciem spiritualem) sed est alia ratio, ex qua Philosophi probant existentiam specierum spiritualium: mihi optima visa est memoria actuum, & objectorum, remanens in anima post mortem, quæ stare non potest in speciebus phantasticis; quia haec post mortem non amplius dantur: ergo debet stare in speciebus spiritualibus: si autem debent species spirituales adesse post mortem, habebunt etiam, quod agunt in vita: scilicet producent species expressas spirituales, seu cognitiones.

692. Ad 1. confir. neg. cons. Si illæ species Christi Domini fuerunt supernaturales, vel DEUS pro suo libitu, ut potuit, voluit eas dare (nec enim dicimus, species non posse esse supernaturales, sed tantum non debere tales esse) vel DEUS species supernaturales dedit; quia dari non poterat species naturalis omnium creaturarum possibilium, aut etiam futurarum; eoquod species quidditativa naturalis videatur supponere existentiam objecti, cum tamen non possint unquam existere omnia futura (videatur Lugo de incarnat. disp. 20. sec. 5.) haec autem rationes non militant in nostro casu, seu pro speciebus ad actum fidei concurrentibus. Ad 2. confir. neg. cons. Conclusio supernaturalis, si est actus fidei, necessariò præsupponit duas revelationes supernaturales, seu duos actus fidei, tanquam præmissas formales, ut patet ex dictis n. 589. Sive autem sit, sive non sit actus fidei illa conclusio, præmissæ debent esse saltem æquæ certæ, ac est conclusio, ut omnes admittunt: at qui actus naturalis non potest esse tam certus,

tus, quām actus supernaturalis: ergo præmissæ necessariò debent esse supernaturales. Licet enim præmissæ formales, ut tales, non sint motivum conclusionis, tamen sunt applicatio motivi, & quidem talis, ut pro diversitate ejusmodi applicationis, seu præmissarum, intellectus firmius, aut minus firmiter, assentiatur conclusioni; nam certè, qui tantum obscurè penetrat præmissas, vel ipsis non omnino firmiter assentitur, is non tam firmiter assentitur conclusioni, quām alius, qui præmissas evidentissimè, ac claramè penetrat, iisque omnino firmiter assentitur.

Sed nec potest quis firmius assentiri conclusioni, quam præmissis; quia non potest motivum firmius applicari conclusioni, quām sit applicatum præmissis; unde hæc non potest esse firmior, aut certior. Si nes- ges contra communem, quod præmissæ de- beant esse àequè certæ, ac conclusio, ruet eo ipso tuum argumentum; nam probare non poteris, quod ex præmissis naturalibus non possit ratione specialis auxiliū inferri conclusio supernaturalis: & sanè Cardina- lis de Lugo. *de fide disp. 9. sec. 4. n. 75.* negat, quod saltem utraque præmissa debeat esse supernaturalis, etiam in ordine ad conclusionem supernaturalem.

693. Ob. 4. Objectum fidei est super- naturalis: ergo etiam species sunt super- naturales. Confir. Species conducunt ad actus supernaturalis: ergo etiam debent esse supernaturales. Resp. 1. ergo nec de my- steriis fidei, quando ea audimus à prædicatore, habebimus species naturales, sed o- mnes supernaturales, quod est nimium: & ipse Granadus, alias adversarius *tr. 9. disp. 5. n. 6.* admittit, dari apprehensiones natu- rales circa objecta supernaturalia, nempe mysteria SS. Trinitatis, & Eucharistiae, de quibus agit obiectio, in forma om. ant. neg. cons. cùm enim species nec sint quidditativa, nec intuitiva, non debent esse supernaturales, etiamsi sint objectorum supernatura- lium. Certè lumine naturali potest cognosci, saltem probabiliter, aliquid supernatu- rale esse possibile, ut docet Suarez *de Ange- lis l. 2. c. 29. n. 23.* & alii: ergo per specie- es naturales. Sed neque species abstractiva debet esse in eodem ordine cum objecto; alias species abstractiva DEI deberet esse Divina, & increata: imò nec species im- pressa intuitiva creata DEI, quam possibili- lem cum multis dixi *tract. de DEO. n. 225.* debet esse tam perfecta, quam DEUS; ali- as manifestè repugnaret. Ad confir. Etiam intellectus conduit ab actum fidei, nec tamen propterea est supernaturalis; quia tantum concurrit ut elevatus: pariter & species concurrunt tantum ut elevatae; unde neg. cons.

694. Ob. 5. Ex objecto, & potentia, ori- atur notitia: hoc est: ad actum fidei requiri- tur, ex parte potentiae habitus, ex parte objecti species, tanquam vicaria objecti: ergo, sicut requiritur habitus supernaturalis, ita etiam requiritur species supernaturalis.

Confir. Firmitas actus fidei habetur ab ob- jecto motivo, seu à revelatione: sed ob- jectum eam non tribuit immediate per se. ergo tribuit per speciem: sed species natura- les non possunt, eam firmitatem tribuere: ergo species debent esse supernaturales. Resp. 1. Recentior quidam adstruit quidem species supernaturales, sed non distinctas ab habitu: at non videtur hoc convenien- ter dici; cùm habitus non concurrat ex parte objecti, nec etiam, sicut ipse vide- tur velle, lumen gloriæ sit species DEI, ut cum aliis negavi *in tract. de DEO n. 243.* Resp. 2. neg. cons. sufficit enim, si unum principium ut supernaturale, scilicet habitus (cu- jus supernaturalitas aliunde probatur) & re- liqua con principia elevet, ut fusiū expli- cat Lugo *de fide disp. 9. sec. 4. n. 70.*

Ad confir. dist. mi. objectum eam fir- mitatem non tribuit per se, hoc est, non ex propria virtute, neg. mi. non per se, hoc est, non finē applicatione per speciem. conc. mi. & sub eadem dist. conc. vel neg. cons. dist. dein subsumpt. species naturales non possunt eam firmitatem tribuere, tanquam virtus movendi. conc. subsumpt. tanquam applicatio virtutis. neg. subsumpt. & cons. Imò species, etiam supernaturales, utpote crea- tæ, non possunt tribuere vim firmissi- mam actui fidei, qui tantum potest niti motivi Divino: ergo species, qualescumque dentur, sunt tantum applicatio motivi: ad hanc autem sufficiunt species etiam na- turales, sed elevatae. Scilicet habet se ob- jectum movens, sicut finis movens; nam iste etiam movet ut objectum, non per se, in sen- fu modo explicato, seu non finē applicatio- ne per cognitionem: & cognition etiam non debet habere vim movendi, sed tantum vim applicandi finem: nec debet esse ejusdem speciei, seu ordinis cum fine.

695. Ob. 6. contra 5. conclusionem. Apprehensio præcedens debet esse proporcio- nata judicio: ergo ante judicium super- naturalis debet dari apprehensio supernaturalis. Confir. Apprehensio est dispositio ad judici- um: sed dispositio ad judicium supernum est supernaturalis: ergo. Resp. dist. ant. ap- prehensio præcedens debet esse propor- tionata, hoc est, debet esse representatio ejus- dem objecti, conc. ant. debet esse ejusdem ordinis cum judicio. neg. ant. & cons. vide dicta de specie n. 691. Ad confir. dist. ma. apprehensio est dispositio ad judicium, de- terminatè exigens judicium supernatu- rale. neg. ma. est dispositio, non determi- natè exigens judicium supernaturale, sed in- differens, ut elevetur, vel non elevetur, ut dein sequatur judicium naturale, vel su- pernaturalis. conc. ma. & dist. sic mi. neg. cons. Hæc responio etiam datur, si obijci- tur, quod species sint dispositiones. Quod autem dispositiones ad justificationem (de quibus Tridentinum *sess. 6. c. 5. & 6.*) sint supernaturales, ideo est; quia ibi est sermo de dispositionibus positivè conducentibus, & determinatè tendentibus ad actum super- naturalis: scilicet sermo est de vocazione DEI,

DEI, & gratia excitante, de fide ex auditu concepta (qui tamen auditus non videtur, debere esse supernaturalis) de metu, & spe &c.

696. Ob. 7. Complacentiæ simplices voluntatis necessariæ, quæ dicuntur inspirationes Spiritus S. & præcedunt actum liberum voluntatis, sunt supernaturales: ergo etiam apprehensiones præviae ad judicium. Resp. neg. cons. primò enim, aliquæ gratiæ supernæ præviae, debent etiam admitti in voluntate: atqui non possunt esse aliae, quæ simplices illæ complacentiæ necessariæ; nam actus liber non fit in nobis sine nobis: sicut tamen ex S. Augustino fit in nobis sine nobis gratia prævia: ergo illæ simplices complacentiæ debent esse supernaturales. At verò in intellectu ipsum judicium credibilitatis potest esse necessarium, adeoque ipsum potest esse illa illustratio Spiritus S., quam ipse facit in nobis sine nobis: consequenter non debet præcedens apprehensio jam esse supernaturalis, seu illustratio Spiritus S.

Secundò. Ante actum voluntatis inde liberatum, seu complacentiam simplicem necessariam, præcedit actus intellectus supernaturalis, proponens objectum voluntati, amplectendum primò per talen actum complacentiæ necessariæ, ut eadem voluntas postea idem objectum etiam amplectatur per actum liberum: atqui actus supernaturalis intellectus tendit ad supernaturalem actum voluntatis, (nam, sicut cognitio naturalis boni exigit concursum naturalem ad amorem naturalem, ita cognitio supernaturalis exigit concursum supernaturalem ad amorem supernaturalem) ergo etiam ille actus præcedens complacentiam necessariam, tendit ad complacentiam supernaturalem. At nihil simile asserri potest pro supernaturalitate apprehensionum.

697. Ob. 8. Illustrationes Spiritus S. prærequisita ad fidem, sunt ex dono Spiritus S., ut colligitur ex Arausiano II. can. 7. negante, posse hominem salutari prædicationi consentire absque illuminatione, & inspiratione Spiritus S. atqui istæ illustrationes sunt apprehensiones: ergo. Confir. Judicium credibilitatis non suadet infallibiliter, dari revelationem: sed tantum suadet, dari evidentem credibilitatem: ergo judicium non est illa illustratio prærequisita ad fidem. Resp. I. nos jam n. 687. exceptissime apprehensiones immediate præcedentes actum fidei; unde hæc objectio, & confirmatione, nos non tangit.

Cardinalis Lugo negat min. seu negat, quod illæ illustrationes sint necessariò apprehensiones: sed dicit, posse esse ipsum judicium practicum supernaturale credibilitatis, quod necessarium est, adeoque fit in nobis sine nobis: simulque facit, nos cognoscere evidenter obligationem credendi. Ad confir. Lugo potest probabiliter negare antecedens; nam eo ipso, quod judicium illud proponat evidenter credibilitatem, etiam proponit adesse ipsam revelationem, &

quidem, cùm sit actus supernaturalis, id facit infallibiliter: licet non habeat illam infallibilitatem supremi ordinis, quam habet actus fidei.

698. Ob. 9. contra 6. conclusionem, Actus virtutis superioris, e. g. charitatis, potest imperari ab actu virtutis inferioris, e. g. timoris gehennæ: ergo etiam actus supernaturalis potest imperari ab actu naturali, atque adeò pia affectio non debet esse supernaturalis. Confir. Habitus elicitiūs judicii practici, dirigentis ad piæ affectionem, & habitus ipsius piæ affectionis, juxta nos præcederent habitum fidei, sicut actus illius actum hujus præcedit: atqui nullus habitus præcedit habitum fidei: ergo. Resp. conc. ant. neg. cons. Disparitas petenda est ex nostris rationibus n. 688. allatis, quæ probant oppositum consequentis, non verò antecedentis: &, licet omitteretur, posse aliquando aliquem actum supernaturalem imperari ab actu naturali, non posset id admitti respectu actus fidei ob dictas rationes, ut patet consideranti.

Ad confir. dist. ma. Isti habitus præcederent habitum fidei, hoc est, pro priori ad ipsum infunderentur. neg. ma. hoc est, elicerent, si alsi, suos actus, antequam suos actus eliciat habitus fidei. conc. ma. & dist. sic mi. neg. cons. Judicium illud potest procedere à prudentia infusa: pia affectio autem à speciali habitu, quem probavimus n. 526. Non autem est necesse, ut isti habitus infundantur pro priori, vel temporis, vel naturæ, ad habitum fidei; nam, quando non adest habitus fidei, etiam non adest habitus charitatis, consequenter nec habitus morales: debentque tunc illi actus elici per auxilium omnipotentia extrinsec applicata, sicut & ipse actus fidei.

Postquam autem hi actus, nempe judicii practici, & piæ affectionis, eliciti fuerunt, per auxilium omnipotentia extrinsec applicata, tanquam dispositiones, jam potest habitus fidei pro priori ad illos habitus infundi, tanquam finis eorum: quamvis isti deinceps exerceantur. Alii addunt, quod SS. Patres, quando dicunt, fidem omnium primam infundi, intelligi debeant de habitu fidei moraliter sumpto, pro complexo omnium, ad actum fidei eliciendum requisitorum quod complexum involvit etiam habitus piæ affectionis, & prudentia elicitiūs judicii prævii.

699. Quæri hæc etiam solet, an species rememorativa, relicta ab actu fidei, sint supernaturales. Hanc questionem jam terig. n. 44. & sequentibus. Si vis dicere supernaturales, rationem habes n. 45. allatam. Si vis eas dicere naturales, dic, actionem quidem productivam istarum specierum, cùm essentia literiter dependeat ab actibus supernaturali bus, debere esse supernaturalem: at non propterea etiam debere esse supernaturales ipsas species, quæ distinguuntur ab actione; nec enim implicat, effectum inferiorem naturalem produci ab actione supernaturali; licet non vicissim actio inferior naturalis possit

possit producere effectum supernaturalem.

Accedit, quod posito actu fidei, cum hic simul sit vitalis debeatur naturae agenti, scilicet intellectui, aliqua species ipsius, ut possit actus illius, non quidem tanquam supernaturalis, sed tamen tanquam cognitionis vitalis, recordari, & rationem de eo reddere, ac actiones suas regere &c: ergo videtur debere dari aliqua species, quae sit intrinsecus naturalis, licet praesuppositivae supernaturalis: & eodem modo loquendum est de speciebus memorativis aliorum actuum supernaturalium. An autem prater has species naturales debeant etiam admitti aliquae supernaturales, tu ipse liberatis rationibus decerne. Videri etiam potest Lugo de fide disp. 9. sec. 4. n. 76. §. inferno 2d.

700. Quærer ulterius potest, unde actus fidei defumat suam supernaturalitatem, an tantum ab habitu, & gratia, à quibus certò habet supernaturalitatem: an verò etiam ab objecto formalis, seu revelatione, ita, ut nullus actus naturalis possit tanta firmitate revelationem attingere, quanta eam attingit actus supernaturalis fidei. Hoc secundum volunt Suarez l. 2. de necessitate gratiae. c. 11. n. 8. (ubi citat pro se etiam S. Thomam) & alii. At Lugo de fide disp. 9. sec. 1. per totam negat, saltem de actu supernaturali in genere, eum absolute necessariò debere trahere supernaturalitatem ab objecto formalis; quamvis dein n. 18. dicat, actu saltem voluntatis supernaturales, differre semper ratione motivis: rēmque hanc explicat, ut nos explicavimus n. 31. de objecto virtutum moralium, quae ibi videri possunt. Ab actu fidei Theologica videtur Lugo præscindere, & nos etiam præscindimus; nec enim lubet, questionem hanc valde speculativam, nec necessariam, ulterius examinare: præsertim, cum potius spectet ad tractatum de gratia. Videri possunt citati autores, sufficit nobis, actu fidei certò habere supernaturalitatem ab habitu, & gratia.

ARTICULUS III.

Quomodo Habitus Fidei se habeat ad Gratiam Sanctificantem.

701. Dico 1. Habitus fidei probabiliter nunquam infunditur ante gratiam. ita Lugo, Ripalda, Arriaga, Haunoldus l. 3. tr. 1. c. 9. contr. 1. n. 419. & alij: atque etiam S. Thomas l. 2. q. 62. a. 4. in corp. ubi docet, habitus Theologicos simul infundi, quamvis actu fidei præcedat actu spei, & charitatis. item 3. p. q. 85. a. 6. in corp. ubi ait, virtutes connexas omnes simul incipere in anima. Prob. conclusio 1. Ex Concilio Vienensi Clementin. de summa Trinit. c. 1. item ex C. Majores. de baptismo. citatis n. 23. habetur, parvulis infundi virtutes, ex virtute baptismi: ratio autem affertur; quod ex virtutes infundantur adultis, & eadem sit generalis efficacia meritorum Christi, quae per baptismum applicantur parvulis, & adultis: atqui, si adultis jam infunderetur ha-

bitus fidei ante baptismum, seu antequam recipierent gratiam, ob elicium prius actum fidei, mala esset argumentatio ab adultis ad parvulos; quia isti non possunt elicere actum fidei: ergo. Confir. Adulti non possunt recipere gratiam ante elicium actum fidei: imò neque statim cum actu fidei; quia adhuc requiritur, vel contritio, vel sacramentum: ergo, si posito actu fidei statim infunderetur habitus fidei, tunc iste semper infunderetur adultis ante gratiam, & ante baptismum: hoc autem dici non potest: ergo. prob. subsumpt. Papa, & Concilium supponunt, habitum fidei etiam adultis infundi per baptismum in re, vel saltem in voto suscepsum: ergo.

702. Probatur 2. Tridentinum *seff. 6. c. 7.* sic definit: *Unde in ipsa justificatione, cum remissione peccatorum, hac omnia simul infusa accipit homo per Iesum Christum, cui inscribitur, fidem, spem, & charitatem:* ergo ista simul cum justificatione, seu gratia, infunduntur. Loquitur autem Concilium de habitibus; nam ait, hanc fidem, ex Apostolica traditione, catechumenos petere ab Ecclesia: non autem petunt fidem actualem, quam jam ante baptismum afferunt: ergo habitualem. Ex quo etiam confirmatur sententia nostra; quia, si hanc, id est, fidem habitualem catechumeni petunt, ea non jam ob actu fidei præcedentem infunditur ante baptismum, in quo infunditur gratia.

Dicere autem illud *simul* significare, non similitatem temporis, aut naturae, sed tantum similitatem omnium trium virtutum, hoc est, ut nulla non infundatur, est sensum sine necessitate torquere: & licet juxta aliquos debeat ita explicari illud Ecclesiastici 18. v. 1. *Qui vivit in aeternum, crevit omnia simul* (eoquod aliter non videatur posse esse verus hic textus in sensu literali) non tamen sine necessitate (qualis circa verba Tridentini nulla est) debet, aut potest particula *simul* semper ita explicari; alias, si quis ab uno Episcopo, servatis interstitiis, successivè receperisset omnes ordines, posset dici, eos simul accepisse. Sed nec dici potest, Tridentinum tantum loqui de ordinariè contingentibus; nam propositio indefinita in materia dogmatica æquivalet universalis: dein juxta adversarios neque ordinariè infunderetur fides post gratiam, imò nunquam adultis, ut patet ex dictis n. præcedenti. Neque tandem dici potest, Concilium loqui tantum de fidei augmento; nam eodem modo loquitur de fide, ac charitate: at non loquitur de augmentatione, sed de prima infusione charitatis: ergo.

703. Dico 2. Habitus tamen fidei manet in peccatore sine gratia, si is non incidat in hæresin. ita Tridentinum *seff. 6. c. 15.* ubi docet, per infidelitatem fidem amitti: non verò per quodcumque aliud peccatum, quo tamen amittitur gratia, ut ibidem habetur. Licet autem ibi Concilium non utatur termino *habitus*, loquitur tamen de isto, seu de fide habituali, ut patet ex contextu; quia Concilium semper loquitur de habitu capitibus antecedentibus, ut iterum pater,